

ЗМІСТ

Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»

ЗБІРНИК
ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

учасників Міжнародної
науково-практичної конференції:

**«СУЧАСНІ ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ:
ПЕРСПЕКТИВНІ ТА ПРІОРИТЕТНІ
НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

14–15 липня 2017 року

Київ
2017

Захарченко Ю. В.	
ПЕДАГОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ МАРКЕТИНГУ ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	40
Круглик В. С.	
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ТА УМОВИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ПРОГРАМІСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	42
Марценюк Н. А.	
ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ	45
Палагнюк М. Г., Шумовецька С. П.	
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ПОТЕНЦІАЛ ГУМАНІТАРНИХ НАУК	48
Пацушина В. А.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ	50
Шама І. П.	
ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ОСНОВІ КЕЙС-МЕТОДУ	53
Шарлович З. П., Куліш Т. Л.	
ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЛІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В ПРОФІЛАКТИЦІ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ	56
Шарлович З. П.	
ТЕОРЕТИЧНА СКЛАДОВА НА ШЛЯХУ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СПЕЦІАЛІСТА МЕДСЕСТРИНСТВА	60
Шевченко В. М.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ	63
СЕКЦІЯ 5. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Гапончук О. М.	
КОМПОНЕНТИ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	65
Рудкевич Н. І.	
ВІЙЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	67
Токарук Л. С.	
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЄВРОСИРІТСТВА В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ	71
СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ	
Грабовська М. Є.	
УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: ДО ПИТАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЙ	75
Мартинець Л. А.	
ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ УЧНЯМИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	78

3. Краткий словарь по эстетике : книга для учителя / под ред. М.Ф. Овсянникова – М. : Просвещение, 1983. – 224 с.
4. Панчешникова Л. О системном подходе в методических исследованиях / Л. Панчешникова // Сов. педагогика. – 1973. – № 4. – С. 71-80.
5. Сотська Г. Організаційно-методична система формування естетичної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва в педагогічних університетах / Г. Сотська // Неперервна професійна освіта : теорія і практика. – 2014. – Вип. 1-2. – С. 64-69.
6. Шалагінов Б. Сучасний український учень як суб'єкт гуманістичної освіти / Б. Шалагінов // Література. Діти. Час. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – С. 112-117.

Шама І. П., асистент кафедри педагогіки

*ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
м. Старобільськ, Луганська область, Україна*

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ОСНОВІ КЕЙС-МЕТОДУ

На сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні виникає необхідність підальшої трансформації форм та методів організації навчального процесу. Нагальною є потреба в докорінній модернізації національної вищої освіти з метою підвищення її якості та внеску в інтелектуально-інноваційний потенціал країни, прискорення європейської інтеграції в контексті Болонського процесу та Лісабонської стратегії за умов світової глобалізації [1, с. 117].

Пріоритетними напрямками реформування освіти є запровадження у навчально-виховний процес сучасних педагогічних технологій та науково-методичних досягнень; підготовка нової генерації педагогічних кадрів, підвищення їх професіонального та загальнокультурного рівня.

Розробка і впровадження інноваційних форм, методів і засобів навчання у процес підготовки вчителів з використанням наукових досягнень останніх років відображає новизну підходів до рішення даної проблеми. Важливе місце серед активних технологій навчання належить кейс-технології, підґрунтам якої є метод ситуаційного аналізу, аналіз конкретних ситуацій (кейс-стаді), ситуаційні задачі і вправи тощо.

Кейс-метод базується на ситуаційному підході, його основне завдання – формування в студентів практичних умінь і навичок прийняття рішень у професійній діяльності. Сутність цього методу полягає в осмисленні студентами реальної життєвої ситуації, опис якої одночасно відображає не тільки будь-яку практичну проблему, але й актуалізує певний комплекс знань, які необхідно засвоїти при вирішенні даної проблеми. При цьому проблема не має однозначного рішення.

Вивчення педагогічних дисциплін має на меті навчити студентів бачити сутність педагогічного явища чи процесу, аналізувати конкретні факти в контексті педагогічної теорії; використовувати педагогічну теорію як засіб аналізу й прогнозування педагогічних дій; здійснювати рефлексію своїх переживань й оцінювати свою поведін-

ку в різних ситуаціях взаємодії з усіма суб'єктами освітнього простору, шукати свій індивідуальний стиль професійної педагогічної діяльності; узагальнювати, алгоритмізувати свої кращі знахідки. Найкращий шлях реалізації цієї мети – проведення практичних занять з дисциплін педагогічного циклу з використанням кейс-методу на основі аналізу педагогічних ситуацій.

Для підготовки практичних занять з педагогічних дисциплін з використанням кейс-методу викладачу потрібно ураховувати основні критерії створення кейсів. Кейс повинен:

- бути написаним простою мовою з урахуванням особливостей мовленнєвого розвитку сучасної молоді;
- відрізнятись «драматизмом» і проблемністю, виразно визначати «серцевину» проблеми;
- показувати як позитивні приклади, так і негативні;
- містити необхідну й достатню кількість інформації [2, с. 24].

Визначення й кваліфікація проблеми займає виключно важливе місце у процесі конструювання моделі ситуації. Разом з тим текст кейсу не повинен підказувати жодного рішення щословно поставленої проблеми [Там само].

Технологія кейс-методу представляє собою процес формування інформаційного поля, його активізації, організації комунікації, зіштовхування позицій. Інтелектуальне інформаційне поле, яке складається з мислеформ, створених студентами і викладачем, слугує сприятливим середовищем не тільки навчання, а й виховання особистості. Саме перебування в розвиненому інформаційному полі, «проживання» в ньому від витоків до вирішення проблеми сприяє формування особистості майбутнього вчителя, становленню його індивідуальних стратегій розумової діяльності.

Таким чином, зважаючи на високу ефективність застосування кейс-методу у професійній підготовці майбутніх учителів, було розроблено поетапну технологічну карту проведення практичних занять з педагогічних дисциплін з використанням кейс-методу (Табл. 1).

Так, наприклад, при вивченні теми «Принципи виховання» в рамках дисципліни «Загальна педагогіка» студентам було запропоновано вирішити мікі-кейс наступного змісту: молода вчителька української літератури працювала у 8-А з п'ятого класу. Учні її дуже любили і поважали. Проте у восьмому класі стосунки вчителя та учнів почали погіршуватися, постійно виникали непорозуміння і навіть конфлікти. Вчителька скаржилася класному керівникові та батькам, що учні стали гіршими, що вони дуже змінилися порівняно з 5-им класом і з ними стало важко працювати.

Студенти повинні були проаналізувати ситуацію, що склалася у класі, вирішити на які принципи виховання слід спиратися вчителю, щоб розв'язати дану проблему. Робота над цим міні-кейсом викликала певні труднощі у майбутніх учителів: по-перше, вони аналізували ситуацію з позиції свого життєвого досвіду, а не з позиції свого майбутнього фаху, по-друге, не могли чітко сформулювати принципи виховання, на які потрібно було спиратися вчителю у цій ситуації. Це пов'язано з низкою теоретичною підготовкою студентів та невмінням використовувати здобуті знання на практиці.

Таблиця 1

**Технологічна карта проведення практичного заняття
з педагогічних дисциплін на основі кейс-методу**

1. Тема заняття (відповідно до робочої навчальної програми дисципліни)	
2. Цілі заняття (відповідно до знань, навичок і компетенцій, що формуються)	
3. Вид заняття (семінарське заняття, практичне заняття)	
4. Засоби навчання (обладнання, необхідні матеріали)	
5. Навчальні матеріали (методичні посібники, навчальні видання, періодичні видання, кейси)	
6. Метод проведення: кейс-метод	
Етап заняття	Зміст
Організаційний	Оголошення теми, мети, технології проведення заняття Організація підгруп студентів (по 5-7 чоловік)
Актуалізація знань	Виявлення актуального рівня знань студентів з теми заняття (усне опитування) Установка на вирішення кейсу
Ознайомлення з кейсом	Пояснення кейсу Критерії оцінювання
Аналіз завдання	Повідомлення основних ідей, закладених у кейс Аналіз наявних фактів кейсу
Виділення причинно-наслідкових зв'язків	Виокремлення проблемних питань кейсу, які потрібно вирішити Складання плану подальшої роботи
Робота над кейсом у підгрупах	Обговорення змісту кейсу Генерація можливих рішень кейсу «Боротьба» думок
Презентація рішення кейсу	Оформлення результатів вирішення кейсу Аргументація обраного рішення
Підведення підсумків роботи у підгрупах	Висновки з теми заняття
Оцінювання роботи студентів на занятті	Самооцінювання студентами своїх досягнень Взаємооцінювання студентами один одного Оцінка викладача згідно шкали ECTS
Рефлексія	Обговорення утруднень, які виникли під час роботи над кейсом Висновки студентів про ефективність роботи з кейсами для їх подальшої професійної діяльності.

Таким чином, зауважимо, що запровадження кейс-методу у процес вивчення дисциплін педагогічного циклу потребує від викладача ретельної підготовки кейсу, урахування всіх технологічних особливостей, рівня теоретичної підготовки студентів до виконання завдань такого типу. Потрібно чітко сформулювати цілі заняття з використанням кейс-методу, оцінити значимість отриманих результатів для професійного розвитку майбутніх учителів. Викладач відповідальний за відбір навчального матеріалу й ефективну організацію його використання.

Студенти несуть відповідальність за підготовку до заняття і ефективне виконання завдань кейсу, хоча вони вільні у рішеннях і висновках, які виробляються у результаті аналізу кейс- ситуації. Студенти можуть приймати помилкові рішення, оскільки кейс- ситуації протікають в навчальній аудиторії. Хоч як майбутні учителі вони повинні усвідомлювати ступінь відповідальності за помилково прийняті рішення в реальному житті.

Література:

1. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – К. : Педагогічна думка, 2016. – 448 с.
2. Баєв П. А. Практикум по методике Case-study : учебное пособие / П. А. Баев. – Иркутск : РИО НЦ РВХ ВСНЦ СО РАМН, 2008. – 160 с.
3. Заняття у вищій школі та вимоги до його проведення : методичні рекомендації для викладачів-початківців [Електронний ресурс] / В.П. Семенова, Н.П. Слабіцька. – Тернопіль, 2011. – 12 с. – Режим доступу : http://gi.edu.ua/images/stories/vykladachu/prof_zrostanna/doradchyk/zanata_u_vuschij_chkoli/zanatta_u_vuschij_chkoli.pdf.

Шарлович З. П., кандидат педагогічних наук,
завідувач відділення післядипломної освіти
молодших медичних спеціалістів

Куліш Т. Л., студентка магістратури
КВНЗ «Житомирський інститут медсестринства»
Житомирської обласної ради
м. Житомир, Україна

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЛІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В ПРОФІЛАКТИЦІ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ

Підготовка фахівця з медсестринства базується на формуванні та розвитку його професійно-педагогічної компетентності, яка, в свою чергу, забезпечує високий рівень надання медсестринських послуг в межах професійних обов'язків. Відповідно до кваліфікаційної характеристики, діяльність медичної сестри передбачає виконання як призначень лікаря, так і успішне проведення санітарно-освітньої роботи серед населення [4, 5]. Саме завдяки санітарно-освітньому інформуванню, поширені знання сприяють попередженню розвитку інфекційних захворювань, що убезпечує населення нашого суспільства від небезпечних хвороб та попереджає їх швидке розповсюдження через заразливість.